DZIENNIK RADIOWY

z dnia 10.IX.1943 r.

Front Południowy

Londyn,9.IX. Silne oddziały 7-mej armii ameryk.pod dowództwem gen. Clarka wylądowały dziś rano w okręgu Neapolu i posuwają się w kierunku północnym.Nawiązany został kontakt bojowy z Niemcami.Oddziały włoskie łączą się ze sprzymierzonymi,i biorą udział w walkach z Niemcami.Operacja lądowania miała bardzo duże rozmiary,wzięło w niej udział 3 tys.statków i barek desantowych.W Calabrii główne siły gen.Montgomery posuwają się szybko naprzód i zajęły już całą szerokość półwyspu,od Ginja na wschodzie do Aceri na zachodzie.Dokonano nowego lądowania w Zatoce S.Eufemia,gdzie zajęta została miejscowość Vibo Valenzia.Niemcy wycofują się pośpiesznie.Flota wspiera posuwanie się lewego skrzydła Sprzym.W nocy ze środy na czwartek okręty doszły do Genui wojska niem.,które dziś zajęły port.Eskadra marynarki włos. ma się podobno znajdować poza zasięgiem portu.Włoskie okręty wojenne opuściły port wojenny w Spezii,udając się w kierunku na Sycylię.Rząd włoski kilkakrotnie nadawał wezwania do floty,by wymykała się Niemcom i oddawała się do dyspozycji Sprzym.Lotnictwo Sprzym.zaatakowało koncentrycznie główną kwaterę lotnictwa niem.we Włoszech,we Frascati,na południowy-wschód o 20 km. od Rzymu,niszcząc ją kompletnie.Marsz.Kesselring cudem uniknął śmierci.Zestrzelono w tej operacji 28 z 50 myśliwców niem.Inne formacje lotnicze atakowały lotniska w rejonie Foggia,przyczym zestrzelono 13 samolotów niem. Ogółem wczoraj stracono 6 maszyn.Sytuacja w północnych Włoszech nie wykrystalizowała się jeszcze.Przypływają tam nowe oddziały niem.,które zajmują miasta włoskie.W szeregu miejscowości,m.in.Tortone,między Medjolanem a Genuą, Certosa i Pawici doszło do utarczek włosko-niem.Bersalierzy i oddziały alpejskie włoskie zajęły pozycje panujące nad Brennerem.Komunikacja przez Brenner jest podobno zniszczona.W północnych Włoszech Niemcy ogłosili stan oblężenia.Połączenia telefoniczne i telegraficzne ze Szwajcarią są dotychczas utrzymane.Nie wyjaśniona jest również dotychczas sytuacja wojsk włos.znajdujących się poza półwyspem.Wedle pierwszych wiadomości oddziały włoskie z południowej Francji z całym ekwipunkiem i środkami transportowymi przekroczyły granicę szwajcarską pozwalając się internować.Żandarmeria franc.usiłowała im z polecenia niem.przeszkodzić w tym zamiarze.Niem.garnizon na Korsyce został rozbrojony przez wojska włos.przy udziale ludności.W Jugosławii wojska chorwackie i niem.posuwają się na Dalmację przy silnym oporze wojsk włos. i powstańców jugosłowiańskich.Samoloty włos.stacjonowane na Bałkanach udają się na Cypr i do Północnej Afryki.Do Saloniki przybył marsz.Keitel.

Front Zachodni

Londyn,9.IX.Lotnictwo bryt.i ameryk.atakuje od 24 godz.prawie bez przerwy rejon Boulogne.Nadto atakowane są lotniska niem.we Francji,głównie w rejonie Paryża i w Belgii.Operacje powietrzne nad tymi krajami przybierają ciągle na sile,przy niższych bardzo stratach Sprzym.Wczoraj myśliwce bryt. dokonały bez żadnych strat tysiąca lotów nad Kanałem i północną Francją.

Front Wschodni

Londyn,9.IX.Na północ od Briańska dalsze postępy wojsk sow., w których zajęto m.in.m.Ludinowo.Na południe od Briańska wojska sow.posunęły się o 8-12 km.zajmując 40 miejsc.Na północnej Ukrainie zajęta została miejsc.Bachmacz,ważny węzeł kol.na głównej linii kol.południe-północ,i jedna z największych baz [illegible] niem.w kierunku na Kijów,o 170 km.na północny-wschód od Kijowa.Wojska sow.po wyjściu z Zagłębia Donieckiego wkroczyły na równinę położoną na wschód od Dniepru,posuwając w tym rejonie o 10-15 km.i zajmując 180 miejsc.Nad Morzem Azowskim dalsze postępy wojsk sow.,które okrążają od północy Mariupol,zagrażając coraz bardziej armiom niem.na Kubaniu i Krymie.

Wiadomości polityczne i ogólne

Londyn,9.IX.Wiadomość o kapitulacji Włoch otrzymał pierwszy król Jerzy VI.,następnie min.Eden notyfikował ją ambasadorom sojusz.i Majskiemu.Roosevelt w przemówieniu radiowym powiedział: " Jest to dziś dzień wielkiego zwycięstwa dla Sprzym.,i dla samego narodu włos.,który po wielu latach cierpień i upokorzeń wyzwala się z pod ucisku największego wroga jakim dla Włochów są Niemcy.Nie łudźmy się,że to już koniec wojny w basenie śródziemnomorskim. Musimy jeszcze Niemców wyrzucić z Włoch tak jak z Algeru,Tunisu czy Sycylii, i jak ich wyrzucimy z Francji i innych krajów okupowanych.Celem naszym jest Berlin i Tokio." - Marsz.Badoglio wysłał do Hitlera,do przedstawiciela dyplomatycznego Italii przy rządzie jego.i przy rządach wasali Niemiec,pismo w którym przypomina,że w pierwszym swym orędziu do narodu włos.zapowiedział kontynuowanie wojny.Od tego czasu Italia była obiektem bardzo silnego bombardowania,ponosząc ciężkie straty i cierpienia w nadziei,że uda jej się udaremnić lądowanie Sprzym.Mimo oporu jednak nastąpiła inwazja,wobec której Italia stała się bezsilna. Wielkie miasta zostały bądź zrujnowane,bądź zajęte przez wroga,przemysł zniszczony,komunikacja sparaliżowana,kraj pozbawiony środków do obrony.W tym stanie rzeczy rząd nie mógł wziąć na siebie odpowiedzialności za dalsze prowadzenie wojny.Nie można było obywatelom narzucić prowadzenia wojny,gdy nie pozostała żadna nadzieja zwycięstwa.Te okoliczności zmusiły rząd do zwrócenia się o zawieszenie broni. - W Berlinie został utworzony w imieniu Mussoliniego włoski rząd narodowy faszystowski, pod przewodnictwem Farinacciego,który zwrócił się do narodu włos.z odezwą o opór przeciw rządowi Badoglio.Ambasada włoska w Berlinie jest chroniona przez kordon policji.Konsulat włos.obsadzony jest przez żołnierzy niem.i cywilni Włosi domagają się zwolnienia z pracy w Niemczech i pozwolenia na wyjazd do Włoch. - Wedle niesprawdzonych wiadomości kolejarze i inni robotnicy transp.we Włoszech zastosowali się do apelu Sprzym.i zatrzymują transporty niem. - Stronnictwa opozycyjne,które doprowadziły do obalenia faszyzmu,wydały proklamację solidaryzując się z rządem Badoglio.-Gen.Schmidt oświadczył,że Niemcy zdecydowani są bronić tych części Włoch,które są niezbędne dla obrony Europy. - Wojska jap.zajęły przejmowane instytucje włos. w Szanghaju. - Premier Horthy prowadził dziś przez cały dzień konferencje polityczne.W Sofii również nie ustają narady.

Sprawy polskie

Londyn,9.IX.Pres.Raczkiewicz wysłał z okazji kapitulacji Włoch depesze gratulacyjne do króla Jerzego VI.i pres.Roosevelta.Premier Mikołajczyk wysłał depeszę do prem.Churchilla. - "Dziennik Polski"w Londynie przypomina wkład marynarki polskiej złożony w wojnie śródziemnomorskiej.

Radio "Świt"podając wiadomość ważną dla Polaków o kapitulacji Włoch Świt przypomniał o wezwaniu Kwatery Gł.Sprzym.do Francuzów,by nie dali się oni sprowokować do przedwczesnego wystąpienia,podkreślając,że wezwanie to dotyczy w równym stopniu i nas,którzy dalej niż Francja znajdujemy się od teatru wojny.Musimy czekać na odpowiedni moment i nie dać się sprowokować przedwcześnie. - Dzień wczorajszy był najważniejszym dniem od początku wojny. Kapitulacja Włoch wzmogła nadzieję rychłego wyzwolenia w naszym społeczeństwie i daje gwarancję,że pokój z Niemcami nie będzie układany lecz dyktowany zgodnie z Kartą Atlantycką.Kapitulacja ta jest zwycięstwem strategii Churchilla.Wytrąca Niemcom z rąk maszynę wojenną Włoch.Zdenerwowanie Niemców widoczne jest także w zorganizowaniu rządu faszystowskiego.Perspektywa opuszczenia przez Włochy Bałkanów wpłynąć musi na politykę satelitów.Wydarzenia ostatnich dni urosły pewnik,że strategia Sprzym.jest niezawodna.Wykorzystamy wszystkie /ewy wyniki współdziałania armii podziemnej.Nasza pierwsza reakcja była chęć chwycenia za broń i zrobienia porządku z Niemcami,lecz trzeba czas jakiś jeszcze czekać cierpliwie,natomiast zdwoić wysiłki i tempo pracy.Kapitulacja zastanie na naszej ziemi licznych Włochów,którym trzeba pomóc odzieżą,żywnością,dokumentami i możliwościami przedostania się na Węgry,nagle dnie ukrywać się wśród nas.Niech żyją wolne demokratyczne Włochy.Czekamy by chwycić za broń i wypędzić wroga.Jest jednak w Polsce problem odłamu ludności Ukrainy na Wołyniu,który zdają się nie widzieć zbliżającej się klęski ich protektora,rabują,mordują i dopuszczają się innych przestępstw na Polakach

by w powstałej anarchii, dorobić się majątku. Czy czynniki ruchu niepodległościowego ukraińskiego jeszcze nie orientują się w sytuacji, nie reagując i nie zajmując należytej postawy wobec działalności ukr. band? Odbije się to na całym narodzie ukr., bo w chwili rozrachunku będą brane pod uwagę fakty, a nie intencje. Faktów tych niemało, mordy i rabunki więc nie mogą ujść bezkarnie. Polaków sądzimy my sami, - niech Litwini i Ukraińcy sami sądzą swoich, inaczej bowiem prosta droga doprowadzi ich do Trybunału powojennego, w którym zasiądziemy my, jako jedyni reprezentanci Sprzym. w tej części Europy. Pragniemy, by Ukraińcy sami głos zabrali, ale nie ci z nich, którzy przez 4 lata okupacji świadomie działali na zgubę Polaków.

Opisując przybycie transportu uchodźców niem. na jedną ze stacyj polskich chaos, bezradność, strach przed Polakami cechujący tę akcję Świt, stwierdza, że Niemcy źle robią, uciekając do Polski. Ostrzegamy ich, że grunt tu dla nich niebezpieczny. Kara za zbrodnie spotka wszystkich Niemców, jacy znajdą się na ziemi polskiej i nie da się wówczas odróżnić mniej i więcej winnych. Czekają na nich gotowe obozy w Oświęcimiu, Majdanku, w Treblince, które dalej prowadzone będą pod tymi samymi rygorami. - Ponownie przypomina Świt akcję przeciw inteligencji i reszcie ludności polskiej w Białostockim rozpoczętą w połowie lipca w mieście Szaulicze pow. Wołkowyskiego, które zostało spalone a ludność rozstrzelana. Mimo idących w tysiące ofiar likwidacyjnej akcji niem. nie złamie się ducha ludności polskiej. - Według wiadomości tajnej agencji prasowej w województwie kieleckim bandy dywersantów mordują żołnierzy BZK. W Horochowskim banda Brysia morduje Polaków. - W Rabce złapano na podpaleniu sierocińca niem. Niemca Józefa Martensa, uciekiniera z Hamburga cierpiącego na piromanię.

-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-